

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomvs ...

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Peregrinus terræ. Fascicvlvs Myrrhæ Siue Considerationes Variæ Super
Plagas Et Vulnera Christi D.N. Itinerarium. Seraphinus. Civis coeli

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

cap. 5. Rationibus Idem probatur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49469](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49469)

quod vnico præteristi momento! ô obscuritas, quæ in æternum durabis! ô lumen, quod non nisi ad offendendum Deum vsui mihi fuisti! ô obscuritas, quæ per totam æternitatem serenissimo Dei vultu me priuabis! Quamobrem concludit sanctus Gregorius: si tibi est animus tam graue euadendi periculum, procura, vt *fuga tua non fiat in hyeme, vel Sabbatho*, quemadmodum etiam consulit Christus D. N. nè mors tua accedat frigidus peccati tempore, & in Sabbatho, quando Judæis itinerari prohibitum erat. Præterea *Ista Redemptoris admonitio ante mentis oculos semper ponenda, Vigilate, non decipiat vos inimicus vester: Horam tuæ exitus semper intueno*: nulla enim secura est, & à periculo mortis libera. Idèdque in omnibus studebis esse dispositus ad mortem. Et hinc Authoritatibus Sanctorum finè imposito, procedamus ad rationes.

Matth. 24

Rationes.

Cap. V.

Si non sufficiant auctoritates Dei, Christi, & Sanctorum Patrum; saltem humanam obstinationem conuincant efficacissima argumenta & rationes euentissimæ; quæ hanc persuadeat veritatem. Sunt autem sequentes.

Prima, ex parte Dei, quia conuersio peccatoris non est opus Naturæ, sed Gratiæ: *Principium in conuersione peccatoris est ipsa operatio Dei*, iuxta Prophetæ eloquium: *Conuerte nos Domine ad te, & conuertemur*. q. d. Da nobis, Domine, sanctam tuam Gratiam ad conuersionem necessariam, & conuertemur. Undè definit Concilium Tridentinum, quod ad mutationem cordis humani à peccato ad gratiam *requiritur inspiratio Spiritus sancti excitantis & adiuuantis* peccatorem, vt se conuertat. Hanc Gratiã excitantē & adiuuantē Deus peccatori in agone constituto iustissimè denegat; idque in pœnâ, quod in vita non egerit pœnitentiam. Enimuerò communis Theologorum doctrina est, Deum punire vnum *Tomus pesterior* peccat

S. Tho. 3. p. 2. q. 85. art. 5.
Thren. 6.
Trident. sess. 6. c. 6.
Suarez de pœnitentiâ disp. 1.

LOYSII
IDERET
O. V.

peccatum cum permissione alterius, negando Gratiam suam efficacem, & per aliquod tempus etiam sufficientem, veluti docent plurimi. Quis, amabo, haec ponderans rationem affirmare audebit, bonum propositum sufficere in morte, & posse aliquem vivere in peccato, modò habebat voluntatem moriendi in Gratia, sicuti & dispositionem ad bonam mortem posse fieri eodem mortis tempore, nec esse necessarium, ut fiat in vita? O quae somnia! O quae deliria! O quae istae sunt insensatae si conversio ad Deum in tua esset posita potestatem, ac si esset opus naturale non supernaturale, ac si retinenda Divinâ Gratiâ haberem nostrum arbitrium sufficienter esset; quo ad Deum conuerti, eique reconciliari possemus. Audi Diuinum Oraculum per os Apostoli.

1. Cor. 3. *Non sumus sufficientes cogitare aliquid ex nobis, quod ex nobis, sed sufficientia nostra à Deo est.* Nec unum cogitationis actum supernaturalem, & vitae aeternae meritum elicere apti sumus absque Diuinae Gratiae auxilio. Ergone tibi polliceris conversionem actumque poenitentiae in morte eliciendum eo tempore, quo DEUS propter peccata tua sanctam suam tibi denegat Gratiam? Considerationem tuam non superfluat, quod, sicut DEUS est misericors; ita sit pariter iustus: & sicut misericors praemia largitur iustis & bonis; ita iustus pariter castigat & punit malos & peccatores: quod si DEO competat, facienti quod in se est non negare sanctam suam Gratiam ad Deum quoque spectat: non facienti quod in se est negare eam. Igitur noli decipi bonis propositis sub finem vitae duntaxat exequendis: sed modò & subito, absque dilatione Deo te reconciliare, & iram eius placare stude, ut eum placatum & propitium quoque reperias in morte tua. Quod tu modò vocas spem in Deo, non est spes; sed praesumptio in vita, & desperatio in morte.

Secunda ratio est ex parte peccatoris. Primò, quia differre conversionem ad vltimum vsque vitam

germinum, est quasi tentare DEUM, quia descri-
 tur via ordinata, & appetitur extraordinaria, qua-
 runcurque miracula absque necessitate: quem admo-
 dum qui scilicet instructus domo per fenestram exire cu-
 pitur. Secundò, propter salutis propriae oblivio-
 nem, cui mortis appropinquante tempore peccator
 subiacet; hanc enim oblivione DEUS castigat enim,
 quia & DEI ipse adhuc vitius & sanus oblitus fuit:
 & quia ibi tota accurrit cogitatio, ubi est sensus
 doloris, infirmitatis & timoris mortis. Tertio,
 propter affectum adeò radicatum & inueteratum
 in amore creaturarum, quem statim convertere ad
 Deum valde difficile est, & quasi impossibile: & à san-
 cto Basilio dicitur affectus penitentis incurabilis, quia est
 consuetudo transiens in naturam. Quarto, propter
 defectum vius rationis, etenim passiones, cum multum
 intenduntur, tollunt totaliter usum rationis & liber-
 tatem arbitrii. Et tales sunt dolor de malo praesenti, & ti-
 mor de futuro. Quintò, propter defectum veræ con-
 tritionis aut attritionis: ex solo namque timore servili,
 ex timore Inferni, tanquam ex fine ultimato, aut prin-
 cipali provenire solet. Sextò, propter defectum ve-
 ri propositi ad confessionem necessarij, absolutum
 namque & efficax debet esse propositum fugiendi quod-
 cunque peccatum, omnemque illius occasionem, omni
 tempore, & in omni loco. Tale in hisce non reperitur:
 siquidem non habent resolutum animum deserendi pec-
 catum quocunque tempore, siue infirmitatis, siue sancti-
 tatis. Septimò, quia confessio, quam faciunt, non est va-
 lida: eorumque poenitentia damnatorum similis est poe-
 nitentiae: poenitentiam agentes propter solum timorem
 poenitentiae: at non culpa. Talis fuit poenitentia Esau, qui non
 invenit poenitentiae locum, etiam si cum lachrymis quasi fuisset il-
 lum. Et propter eandem rationem neque approbata &
 admilla fuit poenitentia futurarum virginum, quibus di-
 centibus: Domine, Domine aperi nobis, respondit Spon-
 sus: Amen dico vobis, nescio vos, quia poenitentia vestra
 vera non est, nec ex corde, uti patet, procedit. Au-
 scultent in hac materia terribilem quandam sententiam
 Authoris operis imperfecti, qui sic loquitur: Nihil pro-
 dest

S. Thom.
 S. Basl.
 Hom. I.
 S. Thom. q.
 77. Art. 2.
 Scot. in. 4.
 d. 20.
 Sap. 5.
 Hebr. 12.
 Matth. 25.
 Auth. imp.
 dest

LOYSII
 DEREI
 O V

Auth. imp. *dest ex necessitate repetita confessio ei, qui ex voluntate nec semel confessus est.* Huiusmodi confessiones sunt tantum verbales, apparentes, confessiones coram hominibus, sed non coram Deo, qui cor, & interiorum realemque operis valorem intuetur. Octauo, propter

Ioan. 5. defectum auxilii: *Est peccatum ad mortem, & non dico, ut pro eo qui orat.* Peccatum ad mortem est peccatum, quod persecuerunt ad mortem usque: & propter hoc, inquit Deus, nullus faciat orationem, & si fecerint, non ex-

Thren. c. 7. audientur. *Noli orare pro populo hoc, quia non exaudiam te.* Igitur vano cum fundamento sperabitur in Sanctorum precibus, in sanctissimæ Virginis confidetur patrocinio, quotiescunque homo Christianus talem nactus fuerit comitem, & in corde suo peccatum ad mortem usque conseruauerit. Holofernes, ut caperet Bethu-

Iudith. 7. liam, *incidi precepit aquaductum*, per quem aqua defluebat in præfatam urbem. Idem profusus operatur Sathanas in peccatore: curat, ut semper in peccato oblitus natus persistat, ut sic præscindatur aquæ ductus, nec in auxilium eius accurrat sanctissima Mater per sanctas suas orationes & preces. Et deficiente Matris Dei oratione, cessant quoque & deficiunt reliquorum Sanctorum orationes: siquidem omnes veluti famuli conformant se suæ Dominiæ & Reginæ. Undè dixit S. Anselmus *Te Domina tacente, nullus orat, nullus adiuuat: tu autem orante, omnes orant, omnes adiuuant.*

S. Tho & Scotus in 4 dist. 20. Ex hisce rationibus Theologiæ scholasticæ Magistri S. Thomas & Scotus cum Magistro Sententiarum concludunt: *Pœnitentia serua, raro vera, aliquando, quandoque vera.* Insuper asserunt. Semper peccator, quamdiu est in vita, propter libertatē arbitrii, & Gratiæ efficaciam conuerti potest, & etiā in morte: at de facto est moraliter impossibile, & est de raro contingentibus. quod vnus toto vitæ tempore impœnitens sit vel us pœnitens in morte. Communis igitur Doctorum sententia solidissimis rationibus probata & confirmata est, pœnitentiam in extremis esse valdè difficilem, valdè periculosam, valdè incertam, valdè raram: è contrario verò pœnitentiam & conuersionem in vita, & tempore sanitatis peractam esse securam, moraliter certam & salutarem. Undè concludit

ait S. Augustinus. In hoc dubio, in hoc biuio quid faciendum est peccatori? in negotio tanti momenti, quale est hoc æternæ salutis, aut æternæ damnationis? *Te. 28. apud ne certum, & dimitte incertum.* Si velis euadere periculum, & aliquid facere nulli dolori subiectum, *tene certum, fac, quod certum, præsentem, videlicet conversionem: & dimitte incertum,* nimirum conuersionem futuram in morte: *tene certum,* ordinariam salutis viam: *dimitte incertum,* scimitam extraordinariam, quæ est de raro & rarissimè contingens: *tene certum,* quod est pœnitentia subito executâ, & in sacra Scriptura commendata: & dimitte incertum, pœnitentiam dilatam & procrastinatam, summopere à Deo culpam & prohibitam. Nihilominus cum hoc negandum non est, quod peccatori infirmo & moribundo aliis verbis loqui ac persuadere debeamus, vt ex corde, quantum fieri potest de peccatis suis doleat, à desperationis barathro se præseruet, & in Diuina confidat misericordia: si quidem *est sera pœnitentia, nõ sera tamen indulgentia,* & S. Aug. *loc. cit.* Dei misericordia. A st peccatori, qui sanus & incolumis existit, potest, & non vult agere pœnitentiam; sed eam ad vltimum vsque vitæ terminum differre & procrastinare intendit, manifestum periculum, in quo constitutus est, clarè & distinctè exponendum est, & dicendum, quod *qui amat periculum, peribit in illo.* *Quam. Eccles. 3.* obrem, qui hunc elicit actum: Nolo me convertere in vita, volo me convertere in morte, nouum committit peccatum, quia positiuè proponit non agere pœnitentiam, quando eam agere tenetur; proponitque se exponere periculo nunquam faciendi eam. Accepimus igitur S. Augustini consiliu: *Vu à dubio liberari? age pœnitentiam, dum sanus es. Si sic agis, dico tibi, quia securus es: quia pœnitentiam egisti eo tempore, quo peccare potuisti. Si vis agere pœnitentiam, quando peccare non potes; peccata te dimiserunt, non tu illa.*

Capiti huic coronidem imponamus præfatio quoddam peccatori in vitiis radicato & pœnitentiam ad extremam mortis horam procrastinanti facto. Solent Medici iuxta infirmitatis qualitatem aut vitæ aut mortis infirmi habere prognosticon: idem planè de animæ

infirmate, quæ est peccatum affirmari potest. *Exech. 3* *lestem* audiamus Medicum: *Impius in iniquitate sua morietur.* Vult significare: quod si infirmus spiritalis, pura, peccator fuerit obstinatus, & impius, neque etiam piâ & bonâ; sed malâ & impiâ defungetur morte. *In iniquitate sua morietur.* Quemadmodum enim in iniquitate sua vivere placuit; ita & in eadem morietur: impius, uti vixit, morietur, absque deuotione & pietate, absque amore Dei. Impius exitit toto vitæ tempore sine Gratia, sine Charitate Dei: talis & in morte deprehendetur. Miserum prognosticon, infelix prognosticon; at pessimæ infirmitatis qualitas conuenient & proportionatum. Positâ igitur veritate sententiæ à Christo datæ: vnum è tribus misero peccatori competet; aut competet ei mori absque confessione; aut si confessus fuerit, haud valida erit confessio, erit confessio coram hominibus; sed coram Deo. *Corn. epi. 5.* *qui intuetur cor,* maior erit illius confusio & damno propter defectum contritionis & propoliti. *Isa. 62. 7.* *13.* aut denique, tamen si benè confiteatur, Deus petimet, ut post confessionem, & paulò ante mortem rursùm prolatur in peccatum, propter malum acquiritum habitum, quo semper cuiusque inimici tentatione consentire solebat. Hoc est Diuini Medici, qui nec fallitur, nec fallere potest prognosticon: talis est peccator in vitis habituati infirmitas. Quilibet igitur miserus adeò statum effugere studeat, nè tam crudeli subiiciatur sententia.

Exempla.

Caput VI.

Quod si nec Diuina Decreta, nec Christi Oracula satisfaciant, si sacræ Scripturæ authoritates, & sanctorum Patrum testimonia haud sufficiant, deficiant quoque rationes suprâ allatæ ad peruersum peccatoris cor conuincendum; humana duntaxat